

Handläggare
Anders Müller
Telefon: 08-508 33 883

Till
Utbildningsnämnden
2014-04-10

Uppföljning av Skolinspektionens tillsyn i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan i Stockholms kommun

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande

1. Utbildningsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till Skolinspektionen som huvudmannens kompletterande svar.
2. Beslutet justeras omedelbart

Anders Carstorp
Utbildningsdirektör

Jan Holmquist
Gymnasiedirektör

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har i maj 2013 till Skolinspektionen redovisat vidtagna åtgärder som svar på Skolinspektionens kommunbeslut från februari 2013. Skolinspektionen begärde i ett uppföljningsprotokoll daterat 2013-06-19 att Stockholms kommun skulle komplettera sitt svar rörande bedömningsområdena ”Undervisning och lärande” och ”Erbjudande av utbildning”. Utbildningsnämnden redovisade detta i sitt kompletterande svar i september 2013. I ett uppföljningsprotokoll daterat 2014-02-12 begär skolinspektionen in ytterligare kompletteringar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom gymnasieavdelningen.

Bakgrund/Ärendet

Under 2012 har samtliga gymnasieskolor och gymnasiesärskolor i Stockholm inspekterats under Skolinspektionens regelbundna tillsyn. Stockholms kommunala skolor fick ett antal anmärkningar och ett föreläggande att före den 8 maj 2013 redovisa vidtagna åtgärder till Skolinspektionen. Huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder beslutades av utbildningsnämnden 2013-04-18 och överlämnades till Skolinspektionen.

I ett uppföljningsprotokoll daterat 2013-06-19 begärde Skolinspektionen att Stockholms kommun skulle komplettera sitt svar rörande bedömningsområdena ”Undervisning och lärande” och ”Erbjudande av utbildning”.

Utbildningsnämnden redovisade sitt kompletterande svar i september 2013.

I ett uppföljningsprotokoll daterat 2014-02-12 begär skolinspektionen in ytterligare kompletteringar under bedömningsområdet ”Undervisning och lärande”.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen redovisar vidtagna och planerade åtgärder under respektive punkt.

Kvalitetsprogrammet för arbete med elevhälsa i Stockholms skolor.

Utbildningsnämnden beslutade i september 2013 om en uppdatering av kvalitetsprogram för elevhälsoarbetet inklusive lednings- och kvalitetssystem (bilaga 2). För närvarande pågår implementering av programmet.

Ett aktivt utvecklingsarbete pågår på sju skolor, tre gymnasieskolor och fyra grundskolor, där syftet är att elevhälsan främst ska arbeta förebyggande och hälsofrämjande för högre måluppfyllelse för eleverna. Tillsammans med skolans övriga personal skapar elevhälsoteamet en lärmiljö och en kultur som dels minskar behovet av särskilda insatser, dels höjer elevernas resultat och självkänsla. Erfarenheter av arbetet och goda exempel ska spridas till övriga skolor. Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) är en samarbetspartner i utvecklingsarbetet. De deltagande skolorna kommer att genomgå en distansutbildning för elevhälsoteam som är framtagen av SPSM. Arbetet pågår under läsåren 2013/2014 och 2014/2015

med möjligheten att förlänga ett år. Slutrapporten presenteras tidigast i oktober 2015, vid förlängning år 2016.

En delredovisning av hur rektorerna använder det socioekonomiska tillägget för att utveckla undervisningen
Gymnasieenheterna har haft i uppgift att redovisa vilka extra insatser man gjort för att utveckla undervisningen, som inte hade gått att genomföra utan det socioekonomiska tillägget. Nedan redovisas några skolors redovisningar:

Bernadottegymnasiet (1 177 503 kr i socioekonomiskt stöd 2014 för SA-/SP-programmet)

- Fortbildning av personal med direkt koppling till elever i behov av särskilt stöd
- Medarbetare med ansvarsområde elever i behov av särskilt stöd (del av heltidstjänst)
- Anställning av lärarassistenter med uppdrag att hjälpa elever i behov av särskilt stöd
- Utökade skolkurators- och skolskötersketjänster
- Inköp av kompensatoriska hjälpmedel
- Abonnemang på inläsningstjänst och CogMed.

Kungsholmens Västra Gymnasium (873 062 kr i socioekonomiskt tillägg 2014 för OP-/VO-programmet)

- Anordnande av mindre undervisningsgrupper i flera ämnen och flera klasser i åk 2 och åk 3
- Stöd i flera kurser och individuell handledning till elever från ämneslärare
- Förstärkt mentorskap.

Kärrtorps gymnasium (861 041 kr i socioekonomiskt tillägg 2014 SA-/SP-programmen)

- Anställning av speciallärare i matematik
- Stöd i flera kurser och individuell handledning till elever från ämneslärare
- Förebyggande värdegrundsarbete. Lärare och elevhälsopersonal har kunnat göra teaterbesök och bjuda in gästföreläsare och i anslutning till detta haft samtalsgrupper med elever.

Spånga gymnasium (643 157 kr i socioekonomiskt tillägg 2014 för NB-programmet)

- Årskursriktat stöd i svenska, engelska, matematik och naturbruksämnen

- Stöd i matematikkurs 1a och biologikurs 1 för elever i åk 2
- Utökning av samordnartjänsten i djurhuset för att kartlägga och följa upp elevernas behov.

Thorildplans gymnasium (1 278 850 kr i socioekonomiskt tillägg 2014 för TE-programmet)

- Anställning av specialpedagog/resurslärare
- Stödundervisning inom ramen för några lärares tjänster
- Delning av klass i några 100-poängskurser.

En studieplan för respektive introduktionsprogram

Höstterminen 2013 bildades ett råd för introduktionsprogrammen, det så kallade IM-rådet. I det sitter rektorer som har IM-program inom sin organisation och handläggare från berörda avdelningar i utbildningsförvaltningen, däribland en representant från grundskolan och vägledare från skolslussen.

IM-rådets uppdrag bifogas.(bilaga 3)

I vårt tidigare svar på Skolinspektionens föreläggande beskrev vi att varje skola, enligt gällande delegationsordning, skulle anmäla sin plan till utbildningsnämndens sammanträde i december 2013. Efter diskussion föreslog i IM-rådet att man i stället ska skriva en för staden gällande plan för utbildningen för vart och ett av de 5 IM-programmen. Bakgrunden till detta är bland annat att man vill ha en mer likvärdig utbildning på programmen i stadens skolor. Detta förutsätter en ändring i delegationsordningen så att det är gymnasiedirektören som beslutar om plan för utbildningarna. En sådan ändring föreslås beslutas vid nämndens sammanträde den 10 april 2014. (bilaga 8)

IM-rådet har fått uppdraget att ta fram förslag till de fem planerna för introduktionsprogrammen, som ska läggas fram under våren 2014. Därefter tar gymnasiedirektören beslut om fastställande av planerna.

Dokumentation från resultatdialoger av kunskapsresultaten inom gymnasiesärskolan och introduktionsprogrammen.

Tidpunkt för dialogerna.

På motsvarande sätt som IM-rådet finns sedan tidigare ett råd för gymnasiesärskolan, det så kallade gy-sär-rådet. Rådet för har fått i uppdrag att under läsåret 2013/2014 föreslå ett enhetligt sätt att bedöma och dokumentera elevernas resultat och måluppfyllelse inom gymnasiesärskolan program. Rådets uppdrag bifogas(bilaga 4). Arbetet med att ta fram resultatmått sker i dialog med

skolorna. Under vårterminen 2014 har förslag på mallar tagits fram för bedömning av varje ämnesområde med kravnivåerna grundläggande samt fördjupade kunskaper för det individuella programmet. För de nationella programmen på gymnasiesärskolan föreslås att betygen redovisas och följs upp på samma sätt som inom gymnasieskolans nationella program. Detta har gjorts efter diskussion med Skolverket och SPSM.

Eftersom resultatmåten inte fanns framtagna inför resultatdialogerna hösten 2013, så saknas den efterfrågade dokumentation. Vid resultatdialogerna hösten 2014 kommer sammanställda resultatmått från gymnasiesärskolan i underlagen för dialogerna.

Dokumentation från de resultatdialoger som sker mellan olika nivåer i systemet (gymnasiedirektör och gymnasiechef, gymnasiechef och rektor, rektor och medarbetare i den pedagogiska verksamheten). Tidpunkt för resultatdialogerna

Dialogerna mellan gymnasiedirektören och gymnasiecheferna ägde rum under november- december 2013.

Tema för dialogerna var genomströmning, det lokala arbetet med resultaten från brukarundersökningen, ekonomi, jämställdhetsarbete och elevhälsa. Underlaget för dialogerna var en systematisk genomgång av skolenheternas kvalitetsredovisningar. Ett exempel på av gymnasiestaben framtaget underlag till resultatdialogerna bifogas (bilaga 5).

Ett exempel på motsvarande dialoger mellan gy-chef och rektor bifogas också (bilaga 6). Dessa dialoger planeras av gymnasiecheferna och har inte schemalagts centralt. Detta innebär att några resultatdialoger gymnasiechef – rektor genomfördes före resultatdialogen gymnasiedirektör-gymnasiechef och andra efter. En utvärdering sak göras och förslag till gemensamt planering av framtida resultatdialoger tas fram.

Dokumentation från rektorernas redovisning av arbetet med studiehandledning på modersmålet

Studiehandledning på modersmålet har visat sig att vara svårt att organisera på ett effektivt sätt. Eleverna har individuella behov och modersmållärarna har inte alltid de ämneskunskaper som behövs för att kunna ge en fullgod studiehandledning. Skolorna löser det på olika sätt. De skolor som har egna anställda lärare med kunskap i elevens modersmål utnyttjar dessa.

Har man inte det, kan skolorna tjänsten av språkcentrum eller hittar andra lösningar.

Under vårterminen 2014 köper Stockholms kommunala gymnasieskolor studiehandledning på modersmål av Språkcentrum på 15 olika språk.

Ett verktyg som staden tagit fram för matematik är ”webbmatte.se”. För grundläggande nivå (grundskola år 6-9) finns där matematik på 8 olika språk. Förutom svenska finns språken arabiska, engelska, spanska, persiska, polska, ryska och somali. Förutom att texten finns på både svenska och modersmålet finns också inspelade filmer där förklaringar ges på respektive språk. För gymnasiematematiken finns motsvarande på arabiska och somali.

Såväl skolorna som språkcentrum arbetar för att hitta bättre och effektivare lösningar för att eleverna som är i behov av det ska kunna få en fullgod studiehandledning på modersmålet.

Delredovisning av nya interaktiva former för studiehandledning

Ett utkast till projektplan för framtagandet av nya interaktiva former för studiehandledning bifogas (bilaga 7).

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar att överlämna tjänsteutlåtandet till Skolinspektionen som huvudmannens kompletterande svar och att beslutet justeras omedelbart.

Bilagor

1. Uppföljningsprotokoll: Uppföljning av tillsyn i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan i Stockholms kommun.
2. Kvalitetsprogram för elevhälsoarbetet
3. IM-rådets uppdrag
4. Gy-sär-rådets uppdrag
5. Exempel på gymnasiedirektörens resultatdialog med gymnasiecheferna ht 2013
6. Exempel på gymnasiechefens resultatdialog med rektorer
7. Projektplan för framtagandet av interaktiva former för studiehandledning på modersmålet